

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DPN-WWM.050.68.2025.MM
4123263.16762337.13627837
Warszawa, 29-12-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Moniki Wielichowskiej (znak: K10INT13983)

Temat: uruchomienia programu wsparcia na rzecz gminy miejskiej Nowa Ruda mającego na celu ograniczenie niskiej emisji przez dofinansowanie kompleksowej termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w 21 budynkach komunalnych

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT13983 Posłanki Moniki Wielichowskiej przekazuję poniżej odpowiedź.

1. *Z jakich programów wsparcia może skorzystać taka Gmina jak Nowa Ruda?*

W ramach aktualnie funkcjonujących narzędzi wsparcia gmina Nowa Ruda może skorzystać z programów ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej budynków, redukcję niskiej emisji oraz modernizację infrastruktury publicznej i mieszkaniowej. Podstawowymi źródłami finansowania dla gminy mogą być:

a) Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)

Gmina może ubiegać się o wsparcie w ramach programu FEnIKS, w tym w szczególności w działaniu 10.2 RESTORE, które umożliwia odbudowę i modernizację infrastruktury użyteczności publicznej zniszczonej na skutek powodzi, przy dofinansowaniu sięgającym 95% kosztów kwalifikowanych. Alokacja na powyższe działanie wynosi 70 mln euro, tj. 295 mln zł. Dofinansowanie udzielane jest w formie dotacji a nabór wniosków trwa od 23.06.2025 do 31.03.2026.

b) Regionalne Programy Operacyjne

Regionalne środki dostępne w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021–2027¹, gdzie przewidziano łącznie ponad 1 mld 734 mln euro plus dodatkowo 581 mln euro z nowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) na rozwój regionu. Znacząca część przeznaczona jest na działania związane z transformacją energetyczną, poprawą jakości powietrza, ograniczeniem emisji oraz rozwój zrównoważonego transportu. Środki te obejmują m.in. termomodernizację budynków, instalację

¹ <https://funduszeuedolnoslaskie.pl/poradnik/4659-fundusze-europejskie-dla-dolnego-slaska-2021-2027>

odnawialnych źródeł energii, wymianę źródeł ciepła oraz inwestycje w transport publiczny.

c) Program TERMO, obsługiwany przez Bank Gospodarstwa Krajowego

Program TERMO ma przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej budynków oraz wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. W programie udostępniamy różne formy dofinansowań - premie lub granty na przedsięwzięcia remontowe, termomodernizacyjne i odnawialne źródła energii. Źródłem finansowania premii są środki pochodzące z budżetu państwa, którymi rozporządza Minister Finansów i Gospodarki. Granty są finansowane ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Program funkcjonuje na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków².

Pomoc finansowa, w ramach dysponowanych przez fundusz środków oferowana jest w postaci:

- premii termomodernizacyjnej,
- premii remontowej
- premii kompensacyjnej,
- premii na poprawę stanu technicznego Mieszkaniowego Zasobu Gmin (MZG),
- premii powodziowej.

Aktualnie czasowo wstrzymano nabór w trzech komponentach: premii termomodernizacyjnej, remontowej i MZG, z powodu wyczerpania alokacji na rok 2025 w Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Wznowienie przyjmowania wniosków nastąpi po przywróceniu dostępności środków w 2026 r. i obejmie przyjmowanie wniosków o wsparcie, przyznawanie grantów oraz wypłaty środków beneficjentom. W 2026 r. planowane jest zakończenie realizacji inwestycji i osiągnięcie wskaźnika dla inwestycji - instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w 10 885 budynkach wielorodzinnych, oraz wykorzystanie całej alokacji inwestycji, wynoszącej obecnie 240 mln euro. W zakresie inwestycji, w ramach programu TERMO planowana kwota wypłat w 2026 r. z przeznaczeniem na granty wynosi 982 009 578,00 zł.

d) programy realizowane przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW)

- **pilotażowy program wsparcia Spółdzielni Energetycznych**

Celem programu jest rozwój spółdzielni energetycznych poprzez tworzenie lokalnych źródeł zasilania energią, opartych na energii odnawialnej (tzw. OZE). Program ma wspierać lokalne społeczności i gminy w obniżaniu oraz stabilizowaniu kosztów energii, zwiększając ich niezależność energetyczną, a także wspomagać pracę Operatorów Sieci Dystrybucyjnej. Kluczowym celem jest także budowanie bezpieczeństwa energetycznego danego regionu.

Nabór rozpoczął się 24 listopada 2025 r. i trwa do 31 stycznia 2026 r. lub do wyczerpania alokacji środków.

- **projekt Doradztwa Energetycznego**

² Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2025 r. poz. 1419)

W celu ułatwienia mieszkańcom i samorządom dostępu do tych programów funkcjonuje ogólnopolski projekt Doradztwa Energetycznego realizowany we współpracy z 16 WFOŚiGW. W każdym funduszu funkcjonuje Zespół Doradców Energetycznych. Jednym z głównych zadań projektu jest promocja, doradztwo i podnoszenie świadomości oraz wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych m.in. w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

• **Ogólnopolski System Operatorski w Programie „Czyste Powietrze”**

Wraz z nową odsłoną Programu „Czyste Powietrze” (PPCP) od 31 marca 2025 r. wdrażany jest Ogólnopolski System Operatorów PPCP. Operatorem może zostać gmina, a w celu zapewnienia dostępu do wsparcia w całym kraju, taką funkcję pełni także WFOŚiGW. Operatorzy pomagają beneficjentom na każdym etapie realizacji przedsięwzięcia – od decyzji o modernizacji, przez realizację inwestycji, aż po jej rozliczenie. Do ich zadań należy także identyfikacja gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym, osób starszych czy wymagających pomocy w przeprowadzeniu termomodernizacji. W ramach powiązanych z PPCP porozumień gminy otrzymują środki za każdy zrealizowany wniosek w Programie i zyskują większe kompetencje w procesie realizacji Programu „Czyste Powietrze” na swoim obszarze.

Wynagrodzenie jest następujące:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego (PKI) - maksymalna, możliwa do uzyskania przez gminę kwota to 35 000 zł na uruchomienie i prowadzenie punktu Programu „Czyste Powietrze”. Środki mogą być przeznaczone m.in. na działania edukacyjno-promocyjne, koszty zatrudnienia, wyposażenia, prowadzenie działań w PKI, oznakowanie punktu. Jeśli gmina posiada podpisane porozumienie na prowadzenie PKI otrzymuje środki za wystawione zaświadczenie na podstawie art. 411 ust. 10h ustawy Prawo ochrony środowiska;
- pełnienie roli operatora (PPCP) - za każdy złożony i realizowany wniosek gmina otrzymuje dofinansowanie w wysokości 1 700 zł (udział operatora jest obowiązkowy dla wniosków w najwyższym poziomie dofinansowania oraz przy wniosku z prefinansowaniem, a fakultatywnie z podwyższonego poziomu dofinansowania).

Według danych z WFOŚiGW we Wrocławiu³, w województwie dolnośląskim, którym jest łącznie 169 gmin, 84 gmin przystąpiło do programu operatorskiego. Oznacza to, że około 49% gmin w regionie realizuje zadania operatora. Niestety miasto Nowa Ruda wciąż nie przystąpiło do roli operatora programu „Czyste Powietrze”. Serdecznie zachęcamy Państwa do przystąpienia. W razie pytań czy wątpliwości, pozostajemy, jako Ministerstwo Klimatu i Środowiska, do Państwa dyspozycji.

- Specjalny nabór w ramach Programu „Czyste Powietrze” dla właścicieli budynków jednorodzinnych zniszczonych podczas powodzi we wrześniu 2024 r.

Adresowany jest on do mieszkańców województw: dolnośląskiego, opolskiego, lubuskiego i śląskiego. Finansowany ze środków FEniKS 2021–2027, obsługiwany przez WFOŚiGW w Katowicach, Opolu, Wrocławiu i Zielonej Górze. Zakres dofinansowania obejmuje: ocieplenie budynku, wymianę źródła ciepła, montaż OZE. Nabory wniosków prowadzone są do 28.02.2026 r.

2. Czy resort będzie realizował 3 nabór programu Ciepłe Mieszkanie?

³ <https://wfosigw.wroclaw.pl/czyste-powietrze/operatorzy>

Obecnie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prowadzi ewaluację programu oraz ustala jego nowe ramy, tak aby dostosować go do obowiązujących przepisów. Decyzja dotycząca ogłoszenia trzeciego naboru Programu „Ciepłe Mieszkanie” zostanie podjęta po zakończeniu tych prac.

Rok 2026 jest rokiem rozliczeniowym zarówno dla gmin, jak i dla WFOŚiGW. Łączna wartość pierwotnie zawartych umów wyniosła 1 589 019 330,00 zł, natomiast po uwzględnieniu aneksów aktualna wartość to 1 071 239 347,60 zł.

3. *Czy w programie Ciepłe Mieszkanie nastąpią zmiany poprzez dodanie gmin i ich jednostek do katalogu beneficjentów końcowych programu?*
4. *Czy resort rozważy dodatkową punktację dla samorządów, które mają problem z jakością powietrza?*

Od początku trwania Programu „Ciepłe Mieszkanie” wprowadzono dodatkowe 5% w intensywności dofinansowania dla lokali mieszkalnych, w budynkach wielorodzinnych położonym w miejscowości znajdującej się na liście gmin, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska⁴.

W ramach prowadzonego procesu oceny realizacji Programu Ciepłe Mieszkanie i opracowywania nowych założeń programu, postulaty zgłoszone przez przedstawicieli miasta Nowa Ruda zostaną wzięte pod uwagę i poddane konsultacjom. Narodowy Fundusz będzie konsultował kwestie dotyczące możliwości, zasad i formuły nowych naborów, z przedstawicielami gmin, WFOŚiGW oraz Ministerstwem Klimatu i Środowiska, a także innymi interesariuszami procesu opracowywania mechanizmu wsparcia.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KRPM.

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845)